

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/19/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824200309
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8824200309.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci manželky - navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX proti manželovi, ktorý návrh nepodal: D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/X, F., za účasti maloletého dieťaťa: mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode t a k t o

rozhodol:

- Súd manželstvo A. B., G. H., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu F. I. J. vo zväzku XX, ročník XXXX, strane XX, pod poradovým číslom XXX r o z v á d z a .
- Na čas po rozvode z v e r u j e maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.
- Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.
- Otec sa z a v ä z u j e platením výživného na maloletú A. B. po 50€ mesačne vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.
- Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Manželka sa podaným návrhom domáhala rozvodu manželstva, zverenia maloletej dcéry do jej osobnej starostlivosti a zaviazania otca platením výživného na maloleté dieťa sumou 50,- eur mesačne. Otcovi žiadala zakázať styk s maloletou dcérou. V návrhu uviedla, že manželstvo uzavreli XX.XX.XXXX približne po ročnej známosti. Po uzavretí manželstva sa presťahovala k manželovi do F., kde bývali v rodinnom dome so svokrovcami, šiestimi súrodencami manžela s rodinami a jedným slobodným súrodencom, čo sa stalo pre ich manželstvo kameňom úrazu. Od doby kedy tam začala žiť stále pretrvávali spory, nadávky voči jej osobe, najprv so svokrovcami, následne so súrodencami, ktoré vyústili až do pokusu o fyzické násilie zo strany manželových súrodencov, pričom manžel neprejavil žiadnu snahu zastať sa jej. Rozhodla sa riešiť túto situáciu tým, že od manžela odišla k svojim rodičom, a to tri dni pred pôrodom ich spoločnej dcéry. Od toho času manžel o ňu a ani o ich spoločnú dcéru neprejavuje žiadny záujem. Na výchovu dcéry vôbec neprispieva. Manželka má vedomosť o tom, že manžel má druhú partnerku, s ktorou má dieťa. Z tohto dôvodu manželstvo nie je možné obnoviť. Nenapíňa svoju podstatu a vzťahy sú natrvalo rozvrátené. K manželovi stratila citový vzťah a nevidí nádej na jeho obnovu. Nemá záujem na ďalšom trvaní ich manželstva a nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

2. Manžel, ktorý návrh nepodal, súhlasil s rozvodom manželstva, so zverením maloletej dcéry do osobnej starostlivosti matky a s určením výživného z jeho strany vo výške 50,- eur mesačne. Uviedol, že s dcérou sa nestretáva, preto nie je potrebné upravovať jeho styk s maloletou.

3. Kolízny opatrovník odporučil manželstvo rozviesť, maloleté dieťa zveriť do starostlivosti matky a otca zaviazat' platením výživného podľa jeho aktuálnych možností a schopností. Keďže otec o styk s dieťaťom neprejavuje záujem, dieťa ho ani nepozná, kolízny opatrovník navrhol styk neupravovať.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to sobášnym listom účastníkov konania, rodným listom maloletého dieťaťa, lustráciou manželov v Registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni, správou kolízneho opatrovníka, správami ÚPSVaR Vranov nad Topľou, K. L. Vechec a zistil tento skutočný stav:

5. Podľa sobášneho listu účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX a toto je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu F. I. J. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod por.č. XXX.

6. Počas manželstva sa účastníkom konania narodila dcéra A. B. dňa XX.XX.XXXX.

7. Manželka vo výpovedi uviedla, že manželstvo uzavreli v decembri. Manžel požíval alkoholické nápoje, vznikali medzi nimi hádky. Jeho rodičia a ostatní príbuzní sa do nich vždy miešali. Nedali jej pokoj. Rozhodla sa, že takto žiť nechce, preto v marci 2021 odišla zo spoločnej domácnosti. Od vtedy už s manželom spolužitie neobnovili, neboli v žiadnom kontakte, osobnom ani telefonickom. XX.XX.XXXX sa jej narodila dcéra, o ktorú sa osobne celodenne stará. Býva s dcérou v spoločnej domácnosti s jej rodičmi a súrodencami. Má vytvorené dobré podmienky na bývanie. Otec sa o mal. dcéru nijako nezaujíma, neplní si vyživovaciu povinnosť, dcéra svojho otca ani nepozná. Navrhovateľka poberala doposiaľ rodičovský príspevok, ktorý jej však už prestal byť vyplácaný. Zatiaľ o dávku v hmotnej núdzi nepožiadala. Jej príjem aktuálne pozostáva len z prídavku na dieťa vo výške 60€. Čo sa týka výdavkov, dcéra ešte nosí plienky, za ktoré potrebuje uhradiť mesačne cca 20€, nutné je zakúpiť jej ošatenie, obuv, lieky v prípade bežných detských chorôb. Poplatky za bývanie uhrádzajú rodičia navrhovateľky.

8. Manžel, ktorý návrh nepodal, potvrdil skutočnosti uvádzané manželkou. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti, nie sú v žiadnom kontakte. Manžel má dva roky novú známosť. S partnerkou spoločne vychovávajú ich mal. dcérku. Aktuálne je bez práce. Žije len z toho čo dostáva jeho partnerka ako rodičovský príspevok. Má ukončenú základnú školu. Prácu si aktívne hľadá. V minulosti pracoval v Michalovciach, v Galante, v Bratislave aj v Humennom. Potvrdil, že s mal. dcérou sa nestretáva, dcéru nepozná.

9. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v správe uviedol, že účastníci konania uzavreli manželstvo po asi ročnej známosť. Žili v spoločnej domácnosti v rodičovskom dome otca vo F.. Tri dni pred pôrodom maloletého dieťaťa matka pre nezhody so svokrovcami a súrodencami manžela opustila spoločnú domácnosť a odišla k svojim rodičom do obce C.. Tam žije doteraz spolu s maloletou, rodičmi a súrodencami v novopostavenom rodinnom dome, ktorého vlastníkom je matkin brat M. H.. Maloletá má vhodné bytové podmienky pre svoj vývin a i keď sa narodila predčasne, je zdravá a napreduje vo vývine. Jej ošetrojúcou detskou lekárkou je M. A. F. K.. Matka otcovi narodenie dcéry neoznámila, otec sa to však dozvedel a dieťa navštívil v pôrodnici v Humennom. Odvtedy však dieťa nevidel, nezaujíma sa a finančne na dieťa neprispieva. Okresný súd Vranov n. T. rozsudkom č.k. 8P/50/2021 určil maloletej meno, keďže medzi rodičmi nedošlo k dohode. Matka nepracuje, je evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie tunajšieho úradu a poberá už len rodinné prídavky vo výške 60 eur, keďže matke skončilo trojročné obdobie poberania rodičovského príspevku v marci. Otec žije s novou partnerkou v prístavbe k rodičovskému domu, ktorý pozostáva z 2 izieb. Spoločne sa tiež starajú o ich dcéru M. N., nar. XX.XX. XXXX. Je nezamestnaný, evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie na tunajšom úrade. Nie je mu vyplácaná žiadna dávka. Keďže manželia dlhodobo žijú oddelene a ani jeden z nich nemá záujem o zotrvanie v manželskom zväzku, ktoré je už len formálne a neplní žiadnu zo svojich funkcií, kolízny opatrovník odporučil manželstvo rozviesť, maloleté dieťa zveriť do starostlivosti matky a otca zaviazat' platením výživného podľa jeho aktuálnych možností a schopností. Keďže otec o styk s dieťaťom neprejavuje záujem, dieťa ho ani nepozná, navrhol styk neupravovať.

10. Psychológ referátu poradensko psychologických služieb úradu práce v správe potvrdil, že obaja manželia sa zúčastnili na individuálnom stretnutí. Navrhovateľka v rozhovore uviedla, že po uzatvorení manželstva bývali manželia s rodičmi odporcu. Manželstvo, podľa názoru navrhovateľky, fungovalo iba pár dní. V rodine odporcu nepociťovala dostatočnú podporu. Navrhovateľka mala záujem, aby sa s manželom presťahovali a žili sami, avšak údajne rodina odporcu s tým nesúhlasila. Pár dní

pred pôrodom odišla navrhovateľka k svojim rodičom, odvtedy sa s manželom nestretávajú. Odporca uviedol, že manželstvo bolo dobré približne 1 rok, do času, kým manželka pred pôrodom odišla k svojim rodičom. Manželstvo sa odporca snažil udržať a manželke s dieťaťom pomáhať, manželka údajne odmietala pomoc. Toho času však odporca má mimomanželský pomer a maloleté dieťa. S rozvodom odporca súhlasí. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti od marca 2021, nie sú v žiadnom kontakte. Navrhovateľka a odporca nemajú záujem o obnovu manželstva ani o konzultácie na RPPS. Vzhľadom na negatívny postoj manželov k spolužitiu, nefunkčnosť a stratu dôvery v manželskom vzťahu, psychológ nemá možnosti ovplyvniť narušený manželský vzťah manželov poradensko-psychologickými prostriedkami.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou vyplýva, že D. B. nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, naposledy bol z evidencie vyradený dňa 04.01.2022 z dôvodu vzniku pracovného pomeru. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že D. B. nie je zamestnaný a nie je evidovaný ani ako samostatne zárobkovo činná osoba.

12. Obec F. v správe uviedla, že manželia D. B. a A. B. dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletú dcéru A. B. vychováva matka A., s ktorou žije v C.. D. B. má už inú partnerku, s ktorou má jedno dieťa.

13. Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

14. Podľa § 23 ods. 1 - 3 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 Zákona o rodine.

15. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov mal. dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

16. Podľa § 25 ods. 1.2 Zákona rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

19. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že vzťahy medzi manželmi sú vážne rozvrátené. Manželstvo neplní svoje funkcie. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne finančne nehospodária,

spoločne nezabezpečujú výchovu a výživu maloletého dieťaťa a ich manželstvo neplní ani biologickú funkciu. Manželia jednoznačne prezentovali svoj postoj k manželstvu, nemajú záujem na obnove manželského spolužitia. Manžel žije v spoločnej domácnosti s novou partnerkou, s ktorou sa spoločne starajú o ich dcéru. S prihliadnutím na zistený rozvrat v manželskom spolužití, súd manželstvo účastníkov konania rozviedol.

21. Na čas po rozvoде súd upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletej dcére. Vykonaným dokazovaním bolo potvrdené, že matka poskytuje dieťaťu všetku potrebnú starostlivosť, má zabezpečené vhodné bytové podmienky. Otec maloletú dcéru nenavštevuje, nepozná ju. S poukazom na zistenú rodinnú situáciu, stanoviská rodičov, súd zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti matky.

22. Súd v zmysle § 24 Zákona o rodine rozhodol, že na čas po rozvoде manželstva sú obaja rodičia oprávnení a povinní maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Podľa § 28 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä : sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky neznamená obmedzenie alebo pozastavenie rodičovských práv a povinností otca, preto súd rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať ich maloletú dcéru a spravovať jej majetok v súlade s rozhodovacou praxou Krajského súdu v Prešove (napr. sp.zn. 21CoP/29/2019, 24CoP/64/2018, 21Cop/6/2018).

23. Pri stanovení výšky výživného súd vychádzal zo zákonných kritérií určovania výživného a to z odôvodnených potrieb dieťaťa a zo zárobkových, majetkových pomerov povinného rodiča, jeho možností a schopností pracovať, dosahovať príjem. Maloletá A. je v celodennej osobnej starostlivosti matky a v súvislosti s jej výchovou a výživou vznikajú matke bežné náklady na ošatenie, obuv, hygienické potreby, stravu a lieky, zdravotnú starostlivosť v prípade bežných detských chorôb. Je zákonnou povinnosťou rodiča podieľať sa na výchove a výžive dieťaťa. Otec maloletej je aktuálne bez práce a bez príjmu. Podľa zákonných ustanovení Zákona o rodine súd musí zohľadniť pri rozhodovaní nie len reálnu zárobkovú situáciu povinného rodiča, ale aj jeho schopnosti a možnosti pracovať, dosahovať príjem. V minulosti otec pracoval, má teda pracovné skúsenosti, je mladý, zdravý, schopný pracovať, v súdnom konaní nepreukázal, že by mal nejaké zdravotné alebo iné obmedzenia, ktoré by ho limitovali pri výkone práce. S poukazom na zistené skutočnosti možno konštatovať, že otec je schopný pracovať, mohol by dosahovať príjem hoci len vo výške minimálnej mzdy (od 01.01.2024 v sume 750,- eur v hrubom), prípadne príjem nadobudnutý na základe práce vykonávanej na dohodu. S prihliadnutím na počet vyživovacích povinností otca, vek maloletej A. a jej odôvodnené potreby, na schopnosti a možnosti otca pracovať, dosahovať príjem, súd otca zaviazal platením výživného vo výške 50,- eur mesačne.

24. Stretávanie otca s maloletou dcérou súd v rozhodnutí neupravoval, vzhľadom na stanoviská oboch rodičov prednesené na pojednávaní. Otec o kontakt s dieťaťom nejaví záujem, maloletá dcéra otca nepozná.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.